

Jaarverslag 2020

Voorwoord

Corona, corona. Het domineerde ons leven, ons werk in 2020. Net als iedereen waren we binnen JES in de eerste maanden heel flexibel en inventief, maar langzamerhand sloeg de vermoeidheid toe. Het is een wonder dat we in 2020 toch nog zoveel gezinnen hebben kunnen bereiken. Onze duurzame relatie met gezinnen, onze werkwijze, ruimte, tijd, aandacht voor talent en ouderschap doen ertoe, zo werd duidelijk. Het was ontroerend te merken hoe fijn ouders en kinderen en jongeren het vonden contact te hebben met ons en hoe ze hun best deden om toch samen met ons programma's uit te voeren.

Soms lukte dat ook niet. We kwamen gezinnen tegen die geen computer hadden of er wel een hadden, maar niet wisten hoe er mee om te gaan. Wij spreken veel verschillende talen, maar toch was de taal hier en daar een obstakel voor goed contact en was het rustig praten in gezinnen waar iedereen dicht op elkaar leeft, geen sinecure. Ook waren gezinnen soms bang om naar buiten te gaan of ons te ontvangen. Dit omdat ze hun informatie niet alleen via de persconferenties van de Nederlandse overheid ontvingen, maar ook van familie in het buitenland en daar was het beleid lange tijd heel wat strenger dan bij ons.

2020 was een intens en zwaar, maar ook leerzaam jaar. We hebben gezien hoeveel veerkracht er bij de gezinnen is en ook bij ons als organisatie. Zo hebben we een manier gevonden om systematisch een vinger aan de pols te houden bij onze gezinnen via *Gezin in beeld*. En zijn we met De Bakkerij bij onze gezinnen in de Leidse regio langs geweest met *Tassen voor toppers*. De voedselbank heeft ook een bijdrage geleverd aan de verspreiding onder hun klanten. We sloten in de gemeente Leiden samen met scholen aan bij het Corona-overleg.

Carolien de Groot met mondkapje, gemaakt door studenten van Hogeschool Leiden, om fondsen te werven voor JES.

We hebben er alles aan gedaan om onze programma's goed uit te voeren en hebben, zoals afgesproken, ons werkgebied uitgebreid én een nieuw programma gestart (Samen Leren). In Den Haag zijn de eerste matches gemaakt met het mentorprogramma School's cool en werken we inmiddels samen met vier scholen. Met de gemeente Katwijk (Welzijnskwartier) zijn constructieve contacten opgebouwd met als doel om in 2021 in Katwijk van start te gaan.

Om ons lokaal te profileren richtten we eind 2020 een tweede Stichting "JES Duin- en Bollen" op. Ook onze werkzaamheden in Den Haag worden vanuit deze nieuwe stichting uitgevoerd.

In 2020 is 'kansen(on)gelijkheid' door Corona onder een vergrootglas komen te liggen. Het sterkt ons nog meer om kansen voor kinderen te blijven creëren. In 2021 zetten we ons hier weer – samen met onze vertrouwde én nieuwe partners – met hart en ziel voor in. Tot slot: in 2021 vieren wij ons 15-jarig bestaan. U hoort hierover nog van ons!

Carolien de Groot
Directeur-bestuurder

JES Rijnland: het waarom, wat en hoe

JES werkt vanuit de overtuiging dat kinderen en jongeren gelijke rechten hebben op kansen, in het onderwijs en in de samenleving. JES helpt deze kansen te vergroten door kinderen en ouders actief op te zoeken en door samen met hen programma's te ontwerpen en uit te voeren. Programma's die leiden tot leren, contact maken en genieten, én die verbinding tot stand brengen met waardevolle voorzieningen in de omgeving.

Waarom bestaat JES?

De socio-economische ongelijkheid in de samenleving neemt toe. Dat leidt tot ongelijkheid in ontwikkelingskansen voor de jeugd. JES zet zich met liefde, betrokkenheid, daadkracht en professionaliteit in voor gelijke (onderwijs) kansen voor alle kinderen. *Ieder kind recht op ontwikkeling*. Dat is waar JES voor staat.

We vinden het belangrijk dat kinderen:

- opgroeien in een omgeving die hen stimuleert in hun ontwikkeling;
- gebruikmaken van belangrijke voorzieningen als voor- en vroegschoolse educatie (VVE), de bibliotheek en aanvullend onderwijs;
- goed voorbereid aan school kunnen beginnen;
- ondersteund en begeleid kunnen worden tijdens hun schoolloopbaan;
- verbonden worden en deelnemen aan en genieten van sociale, culturele, natuur- en sportieve activiteiten.

Wat doet JES?

Met de vraag of behoefte van kinderen, jongeren en hun ouders als vertrekpunt, voert JES wetenschappelijk gefundeerde en tegelijkertijd praktische programma's uit. Programma's die bijdragen aan meer kansen voor kinderen. Dit doen we in de Gouden Driehoek thuis-(voor) school-wijk en rond vier thema's:

- ieder kind taal(v)aardig
- ieder kind heeft voldoende
- ieder kind (ver)kent de wereld
- ieder kind vitaal en vrolijk.

JES biedt de jeugd een breder perspectief op de toekomst en meer vertrouwen in het eigen kunnen. Ouders krijgen steun en versterking in hun rol als opvoeder, kinderen en jongeren krijgen de kans hun interesses en talenten te ontdekken. Hiermee maakt JES het verschil voor de toekomstige generatie.

Hoe doet JES dat?

Onze professionals, stagiaires en vrijwilligers geven tijd, ruimte en aandacht aan de deelnemers. Ze kennen de gemeenten waar we voor werken en de buurten, de straten en de huizen waar mensen wonen. We zijn laagdrempelig, dichtbij, persoonlijk. Onze ondersteuning bestaat uit individuele begeleiding en uit groepsactiviteiten. We praten met onze deelnemers over thema's, maken samen excursies, leggen de basis voor nieuwe sociale relaties, voor kennismaking met nieuwe werelden en versterken het netwerk rondom gezinnen. JES gebruikt beproefde en veelbelovende methoden, ontwikkeld door universiteiten, hogescholen en partnerorganisaties.

JES zorgt voor de beste lokale toepasbaarheid, en voert het uit!

Ons bereik

JES heeft ook in 2020 weer veel kinderen, jongeren en hun ouders bereikt. De belangrijkste aantallen zetten we hieronder op een rij:

Het aantal kinderen dat deelnam aan JES-programma's.....	681
Het aantal ouders dat deelnam aan programma's en activiteiten van JES.....	362

Het aantal deelnemende kinderen per leeftijd in 2020:

0 tot 2 jaar:.....	67
3 en 4 jaar:.....	86
5 en 6 jaar:.....	74
7 en 8 jaar:.....	51
9 en 10 jaar:.....	40
11 en 12 jaar:.....	137
13 jaar en ouder:.....	226

Veel kinderen en ouders hebben we afgelopen jaar binnen verschillende programma's of activiteiten ontmoet. Het aantal unieke huishoudens dat we dit jaar hebben geregistreerd, is **525**. Voor verschillende programma's was de vraag van gezinnen dit jaar groter dan het aanbod.

We hebben in onze doelgroep eenoudergezinnen (minimaal 34), gezinnen in armoede (minimaal 118) en autochtone gezinnen. We hebben dit jaar **131** vluchtelingenkinderen bereikt. Het komende jaar gaan we analyseren hoe we deze groepen nu bedienen en of we hen in de toekomst nog beter van dienst kunnen zijn.

Ons werkgebied: vertrouwd in regio Leiden

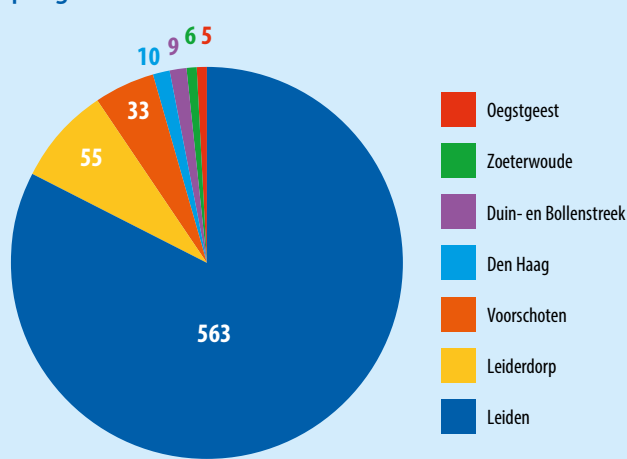
JES werkt van oudsher voor veel Leidse kinderen en hun gezinnen. Maar meer en meer zijn we ook actief in de regio.

In alle gemeenten waar we meerdere programma's uitvoeren maken we inmiddels deel uit van lokale onderwijskansennetwerken.

BEREIK PROGRAMMA'S JES

Het aantal deelnemende kinderen dat we bereiken per gemeente – Totaal deelnemers 681

Uitbreiding naar zee

In ons koersdocument staat de ambitie geformuleerd om ons werk ten goede te laten komen van gezinnen in meer gemeenten. Daar hebben we in 2020 de nodige stappen voor gezet. Dit jaar is samenwerking voorbereid met Katwijk en zijn we gestart met het programma School's cool in Den Haag. Het is fijn om te merken dat we er zo welkom zijn. Wordt vervolgd in 2021!

Onze deelnemers

Werken aan gelijke kansen kan alleen door integraal te werken. Veruit de meeste van onze kinderen en gezinnen vallen onder de beleidsmatige paraplu van onderwijskansen. Een laag inkomen/armoede, weinig opleiding, alleenstaand ouderschap, een beperkt netwerk, een beperkte taalvaardigheid in het Nederlands en een woning in de sociale woningbouw zijn indicatoren voor deelname aan onze programma's. Voor een stad als Leiden concentreert ons werk zich daarom voor een belangrijk deel op de 'focuswijken'. Voor gemeenten als Leiderdorp richten we ons op bepaalde scholen en in een stad als Den Haag richten we ons op scholen met veel doelgroep leerlingen. In Katwijk willen we ook in specifieke wijken actief zijn.

We werken veel met gezinnen die het Nederlands nog niet heel goed beheersen. Ze vertegenwoordigen samen wel een enorme rijkdom aan thuistalen!

Dit is de top 5 van de in totaal 42 thuistalen:

1. Arabisch
2. Nederlands
3. Tigrinya
4. Turks/Koerdisch
5. Hindi

ONDERSTEUNING GEZINNEN TIJDENS CORONA

Tassen voor toppers

JES werkt voor gezinnen in kwetsbare omstandigheden. Omdat de coronatijd veel gezinnen extra op de proef stelde, wilden we iets extra's doen. Daarom hebben we de handen ineengeslagen met De Bakkerij en het initiatief Tassen voor toppers opgezet. Het idee was simpel: we bezorgen gezinnen met kinderen in de leeftijd van 0 tot 12 een goed gevulde tas. In de tas zitten een boek, spel en knutselactiviteit voor de kinderen en informatie voor de ouders. Zo gezegd, zo gedaan: in vier weken tijd is de actie voorbereid en resulteerde in het vullen en afleveren van tassen voor **625 gezinnen** in de regio Leiden. De meeste tassen werden per bakfiets afgeleverd, waarbij de Leidse wethouders Damen en Dirkse ook de handen uit de mouwen staken. Zowel de spulletjes als het gesprekje aan de deur werden erg gewaardeerd, en leidden in diverse gevallen tot vervolgspraken.

Medewerkers op pad met de tassen. De bakfietsen mochten we lenen van Teddy Kids en Smallsteps.

MATS

Voor kinderen die klein behuist zijn, die met veel broertjes en zusjes om zich heen moeten werken of die om andere redenen extra hulp kunnen gebruiken om afstandsonderwijs goed te volgen, heeft JES samen met partners MATS ontwikkeld. MATS staat voor MAAtje Thuis voor School. Tijdens de eerste lockdown zijn **52 leerlingen** gekoppeld aan een vrijwilliger. De koppels deden samen leerzame spelletjes, lazen boeken of maakten huiswerk. Voordat het project van start ging, hebben we samen met scholen de uitgangspunten geformuleerd. Dit gaf richting aan het project en zorgde voor afbakening van de doelgroep. De meeste leerlingen zijn aangemeld via hun school (voornamelijk basisscholen).

Dankzij onze goede contacten met de Universiteit, Hogeschool en MOVE lukte het vrij snel vrijwilligers te vinden die bereid waren zich voor kortere of langere tijd te verbinden aan een gezin.

De ervaring van JES in het werken met coachingsprogramma's zoals bijvoorbeeld School's cool was gemakkelijk in te zetten voor dit project waarbij digitaal werd gewerkt met maatjes. MATS is met de partners geëvalueerd en op 29 juli afgesloten, toen de scholen weer open leken te gaan.

MATS is ontwikkeld door JES Rijnland in samenwerking met SCOL, PROOLEiden, Universiteit Leiden, Hogeschool Leiden en MOVE - vestiging Leiden.

Het DNA van JES Rijnland

Wat maakt JES Rijnland uniek? Wat zijn de ankers waar vanuit JES opereert?

Op de volgende pagina's lichten we ons DNA toe aan de hand van activiteiten en resultaten uit 2020.

1 Vinden en ondersteunen van moeilijk bereikbare gezinnen

JES richt zich in haar werk op (kinderen uit) gezinnen waar sociaal netwerk en/of financiële middelen beperkt zijn. Gezinnen waar ondersteuning in (schoolse) ontwikkeling van de kinderen niet vanzelfsprekend is. Contacten met onze doelgroep geven we vorm aan de hand van de 5 V's: *Vinden, Vragen, Verbinden, Volgen en Voltooien*. In 2020 werd ons werk fors beïnvloed door Corona. Het vinden van gezinnen was enerzijds een stuk lastiger dan in een normale tijd. Er waren veel minder gelegenheden waarop we laagdrempelig in contact kwamen met gezinnen. Tegelijkertijd zagen we het aantal verwijzingen via scholen en het CJG toenemen. En de situatie maakte ons ook creatief. We voerden ondanks de beperkingen de *Felicitatiedienst* uit in Leiden, we voerden deur- en balkongesprekken, wandelden we met ouders (tot het te koud werd), en videobelden met grote regelmaat. Met nieuwe initiatieven als Gezin in beeld, MATS en Tassen voor toppers konden we onze gezinnen goed volgen en waar nodig ondersteunen. Natuurlijk deden we dat ook via bestaande acties voor minima, zoals het uitdelen van SUN-bonnen. Als het echt nodig was gingen we – alle regels in acht nemend – met mondkapje op bezoek bij gezinnen thuis.

WERKEN VANUIT DE 5 V's

JES werkt vanuit de 5V-methodiek. De 5V-methodiek bestaat uit stappen die JES aanhoudt in het werken met kinderen en ouders:

Vinden van kinderen en hun gezinnen (via diverse kanalen)

beVragen van behoeften van kinderen en/of hun ouders

Verbinden van kinderen of ouders aan JES-

programma's en/of wijkvoorzieningen en activiteiten

Volgen van (de ontwikkeling) van kinderen en hun gezinnen

Voltooien of afronden van de relatie met de kinderen en gezinnen.

Door deze stappen systematisch te verankeren in onze uitvoering, zijn we steeds weer beter in staat om onze preventieve opdracht optimaal waar te maken.

Gezin in beeld

De afgelopen tijd onderzochten we samen met de werkplaats Sociaal Domein van Hogeschool Leiden hoe het tijdens 'de eerste golf' ging met onze gezinnen onder de noemer *Gezin in beeld*. Collega Nicoline Hoos werd erover geïnterviewd voor de website [Zorgwelzijn](#). We hebben veel verdrietige dingen gezien, maar ook ervaren hoe enorm veel veerkracht er bij onze gezinnen aanwezig is. Daarnaast zagen we dat er veel contact was met familie in het land van herkomst en dat het geloof een belangrijke rol speelde in het vinden van houvast en kracht in deze periode.

We hebben ook met een nieuwe blik gekeken naar onze werkwijze; deze lag door Gezin in beeld onder een

*Nicoline Hoos:
'Wij waren ook blij verrast dat het tijdens corona met zo veel gezinnen relatief goed ging.'*

Gezinnen volgen

Medewerker Marissa: 'Waar mogelijk gingen we nog thuis langs bij gezinnen, of spraken we af op een plein of in het park. Zeker als ouders het Nederlands niet zo goed beheersen, is dat echt het fijnste. Maar gelukkig raakten gezinnen en wijzelf ook bedreven in contact onderhouden via social media. En wat ik gemerkt heb: ook online kom je tot mooie gesprekken met ouders en kinderen. Zolang kinderen de ruimte krijgen om hun fantasie te gebruiken en ze geprikkeld worden in hun ontwikkeling, zal je zien dat ze gretig worden en tot interessante inzichten komen. Zelfs in deze tijd kan ik met overtuiging zeggen: wat een prachtig werk mag ik doen'.

vergrootglas. Digitaal contact leggen vraagt andere vaardigheden dan kennismaken tijdens een huisbezoek. Zo moet je bijvoorbeeld meer lef hebben om moeilijke vragen te stellen en vraagt het online communiceren met meertalige gezinnen veel creativiteit. Tijdens ons contact met ouders hebben we een luisterend oor geboden, met hen meegedacht en hen in contact gebracht met belangrijke instanties in de wijk. Veel voorzieningen zoals de bibliotheek en buurthuizen waren een flink deel van het jaar gesloten. Dat weerhield onze medewerkers er niet van om gezinnen meer wegwijs te maken in hun wijk. Zo zijn we met veel gezinnen samen naar de speeltuin in de buurt gegaan. Veel van hen waren daar nog nooit geweest!

Samenwerking met partners

Met de welzijnsorganisaties die in Leiden op 1 juli 2021 als gevolg van een aanbestedingsprocedure verantwoordelijk zijn gemaakt voor de Sterke Sociale Basis (BuZz, Inclusio en SOL Leiden) bouwen we sinds de zomer van 2020 aan een goede samenwerkingsrelatie. In opdracht van SOL zorgen we ervoor dat er in de Leidse wijken Noord en Zuidwest twee HuiswerkKamers zijn. Juist in Corona-tijd erg belangrijk voor kinderen die thuis geen plek hadden om huiswerk te maken. De HuiswerkKamers in Leiden

Noord en Zuidwest zijn zo veel mogelijk opengebleven. Eigenlijk zijn we maar een paar weken dicht geweest.

In 2020 hebben we met collega-organisaties verkend hoe we nog beter kunnen samenwerken om de toeleiding van ouders naar zinvolle voorzieningen nog beter te laten verlopen. Hierin zijn mooie stappen gezet, die in 2021 worden voortgezet.

Zorgen

Gelukkig ging het veel gezinnen afgelopen jaar naar omstandigheden goed. Maar zoals elk jaar signaleerden we ook nu zaken in gezinnen waarover we ons zorgen maakten. Zorgen over de ontwikkeling van een kind bijvoorbeeld, maar ook over de situatie waarin het opgroeit (grote financiële problemen, opvoedkundige zorgen, een gebrek aan een sociaal netwerk). In totaal noteerden we dit jaar 27 zogenaamde 'zorgcasussen'. Bij zorgen om een kind of gezin werken we volgens de meldcode Huiselijk geweld en weten we de hulpverlening te vinden waar nodig. We hebben in 2020 twee meldingen gedaan bij Veilig Thuis.

2 Stimulerende programma's

JES vergroot al bijna 15 jaar kansen van kinderen. Corona weerhield er ons niet van om dit ook in 2020 onverminderd na te streven; we hebben ons misschien wel meer dan ooit ingezet. Gelukkig konden we terugvallen op onze ervaring en onze stevige band met gezinnen. We bleken ook prima te kunnen improviseren en in te spelen op nieuwe vragen en uitdagingen. Dit maakte dat we ondanks alles (ook) tevreden terugkijken op dit turbulente jaar. Elk programma moest wel aangepast worden aan de regels van het moment, maar desalniettemin hebben we onze gezinnen kunnen blijven bedienen, met alternatieve werkvormen én met extra initiatieven. Ook zijn we in 2020 dankzij een innovatiesubsidie van Leiden kennisstad en middelen uit het cofinancieringsfonds Holland Rijnland, verbonden aan het Bondgenootschap Laaggeletterdheid, gestart met een nieuw programma, ontwikkeld door onze collega's in Rotterdam (Bureau Frontlijn) en Vlaardingen (AanZet) : Samen Leren.

Aantal deelnemers aan programma's voor gezinnen met jonge kinderen

Opstapje.....	71
VoorleesExpress.....	115
Jong Geleerd, Thuis Gedaan.....	64
De Speelgroep.....	53

Aantal deelnemers aan programma's voor leerlingen vanaf 10 jaar

WeekendKlas.....	48
Zomerschool.....	33
HuiswerkKamer.....	159
School's cool.....	80

Aantal deelnemers aan programma's voor ouders

SLIM.....	53
-----------	----

Eigen bijdrage afgeschaf

De afgelopen jaren vroegen we voor deelname aan onze programma's een kleine bijdrage van ouders. Dit draagt bij aan de waardering van deelnemers, weten we. En het was ook een mooie 'signaleringsstoel'. Als er problemen waren met betalen, gingen we hierover in gesprek en zochten we samen naar oplossingen (doorverwijzen naar instanties bijvoorbeeld). Alle organisaties om ons heen echter, vragen geen bijdrage. Om het voor gezinnen overzichtelijk te maken én omdat het innen van bijdragen omslachtig en tijdrovend is, hebben we besloten de ouderbijdrage af te schaffen vanaf januari 2021.

Programma's met en voor het jongere kind

OPSTAPJE Soms is het lastig om te weten wat je thuis kunt doen om je kind te helpen in zijn of haar ontwikkeling. Met dit programma laat JES ouders in de thuissituatie zien hoe zij door samen te spelen, hun kind een goede start kunnen geven op de basisschool. Het programma duurt in totaal twee jaar.

VOORLEESEXPRESS Voorlezen is heel goed voor kinderen. Het biedt een rustmoment voor het slapengaan. En samen lezen, verhalen vertellen en gesprekje voeren is gezellig en vergroot de wereld van kinderen. Voorlezen is echter lang niet voor alle ouders vanzelfsprekend. JES werkt via de VoorleesExpress aan de taalontwikkeling van kinderen en verrijkt de taalomgeving thuis.

JONG GELEERD, THUIS GEDAAN Kinderen leren meer als er thuis aandacht is voor wat er op (voor)school gebeurt. Dit JES-programma geeft ouders inspiratie en handvatten over hoe zij spelenderwijs, samen met hun kinderen aandacht kunnen besteden aan de thema's die op (voor)school worden behandeld. Jong Geleerd, Thuis Gedaan versterkt ouderbetrokkenheid.

DE SPEELGROEP Samen spelen is goed voor de band tussen ouder en kind. Een sterke band tussen ouder en kind is goed voor de ontwikkeling van het kind. Bij de Speelgroep ervaren ouders hoe leuk en belangrijk samen spelen is. Ze ontmoeten ook andere ouders uit hun wijk, die van heel verschillen-

de plekken over de hele wereld komen, en leren veel van elkaar.

SAMEN LEREN is een nieuw programma van JES. Met het opnemen van dit programma is een wens in vervulling gegaan van zowel ouders, scholen en onszelf. Samen Leren biedt begeleiding aan huis voor ouders van kinderen uit groep 1 t/m 4 van de basisschool. Het doel van Samen Leren is om de schoolprestaties van kinderen te verbeteren en hun ouder(s) vaardigheden aan te leren waarmee ze hun kinderen kunnen stimuleren en begeleiden. Door het opnemen van dit programma creëren we een doorgaande lijn van programma's voor alle leeftijden. Het programma is ontwikkeld door Bureau Frontlijn Rotterdam. Onze medewerkers zijn voor de zomer getraind door Stichting AanZet. Na de zomervakantie zijn contacten gelegd met scholen om te komen tot een vruchtbare samenwerking. Het programma kan onder andere uitgevoerd worden door een innovatiesubsidie van Kennisstad Leiden.

Als ouders tegen specifieke uitdagingen in de opvoeding aanlopen, zetten we de interventie **TRIPLE P** in. Het uitvoeren van Triple P, vaak in de moedertaal van de ouders, versterkt de opvoedvaardigheden van onze ouders.

Programma's voor jeugd van 10 tot 18 jaar

HUISWERKKAMER Als je als organisatie werkt aan gelijke onderwijskansen, is de overgang po-vo een belangrijke periode om in te investeren. De HuiswerkKamer biedt kinderen van 10 tot 15 jaar die thuis geen stimulerende omgeving hebben (ouders die niet kunnen helpen, geen rustige werkplek in huis), extra ondersteuning bij het maken van hun huiswerk. Ook coachen onze begeleiders de leerlingen en trekken ze er samen op uit om de wijk en de stad te verkennen. Zo wordt de overstap van het basis- naar het voortgezet onderwijs makkelijker en succesvoller. Tot half 2020 voerde JES de HuiswerkKamer uit in opdracht van gemeente Leiden. Vanaf juli werd SOL Leiden opdrachtgever. De HuiswerkKamer vond eerst op drie plekken plaats, na de zomer alleen in Leiden Noord en Zuidwest.

SCHOOL'S COOL Voor jongeren is het hebben van een veilige en betrouwbare volwassene in zijn of haar omgeving heel belangrijk, zeker ook tijdens de belangrijke periode waarin ze de overstap van het basisonderwijs naar het voortgezet onderwijs maken. Via het programma School's cool zorgen we

dat jongeren die geen 'steunfiguur' in de eigen sociale kring hebben, een mentor krijgen. Onze vrijwilligers bieden jongeren een luisterend oor en ondersteuning bij het ontdekken van hun interesses en talenten. Onze mentoren geven tijd, aandacht en een frisse blik, gericht op de toekomst. Uit onderzoek blijkt dat projecten zoals School's cool de kans op een succesvolle schoolloopbaan vergroten. Tot vorig jaar voerde JES dit programma uit onder de naam Coach@JES. Met ondersteuning van Kinderpostzegels konden we dit jaar verschillende vluchtelingenkinderen ondersteunen.

WEEKENDKLAS Als je wil dat kinderen de kans krijgen zich optimaal te ontplooien, dan moet dat ook buiten school gebeuren. WeekendKlas is er voor nieuwsgierige en ambitieuze kinderen die weinig voorbeelden hebben thuis en in een kleine (sociale) wereld leven. WeekendKlas biedt hen een omgeving om hun zelfvertrouwen te vergroten, om hun talenten te ontdekken en hun toekomstperspectief te verbreden. Door aanvullend onderwijs op zondag maken kinderen kennis met verschillende vakgebieden en beroepsgroepen. Ze leren waar ze goed in zijn en wat ze leuk vinden. En dat allemaal in het prachtige Rijksmuseum Boerhaave!

ZOMERSCHOOL De zomervakantie duurt voor sommige kinderen te lang; zij hebben last van een zomerdip. Zomerschool is een uitdagende en zinvolle besteding van de zomervakantie. Met extra onderwijstijd, gericht op het versterken van de taalvaardigheid, voorkomt Zomerschool dat het taalniveau daalt. Leerlingen die meedoen ontwikkelen meer zelfsturing, zelfkennis en zelfvertrouwen.

Programma's voor ouders

SLIM – SAMEN LEREN IN DE MORGEN Ouders kunnen hun kinderen beter ondersteunen in hun (schoolse) ontwikkeling als ze het Nederlands en de taal en gewoontes van school kennen. Om ouders hierin verder te helpen is er SLIM. Moeders en vaders uit dezelfde wijk komen samen om de Nederlandse taal te leren. De lessen sluiten aan bij het onderwijs van hun kind. Elke les heeft een thema, bijvoorbeeld: 'kleding', 'ziek en gezond', 'het rapport' of 'het voortgezet onderwijs'. Het programma hebben we alleen in het eerste halfjaar van 2020 uitgevoerd. Het verwerven van basisvaardigheden zoals taal is opgenomen in de Sterke Sociale Basis in Leiden. JES verwijst ouders die het Nederlands willen leren nu naar een van de nieuwe organisaties in Leiden door.

Ervaringen vanuit de praktijk

Ouders op de bres voor taalprogramma

Na een aantal jaar SLIM moesten we helaas halverwege 2020 stoppen met SLIM/Tel mee met taal, vanwege het wegvallen van financiering. Tot grote spijt van de deelnemende ouders. Ze stuurden ons en de gemeente Leiden ontroerende brieven waarin ze hun waardering voor het programma en hun teleurstelling over het stoppen ervan uitspraken.

Een kort fragment uit een van de brieven, ondertekend door diverse deelnemers: 'Slim voor Ouders is meer dan een taal cursus. Het heeft ons niet alleen Nederlands geleerd, maar ook veel informatie en belangrijke tips opgeleverd over wonen in Nederland en wat het betekent een ouder te zijn. Deze cursus heeft in een paar maanden vele jaren ervaring aan ons leven toegevoegd en geleerd hoe we deze met onze kinderen kunnen delen. Onze geweldige lerares Jolanda heeft ons opgeleid met een slimme methode en liefde en geduld die we nooit zullen vergeten. Zelfs in de Corona-crisis aarzelden ze niet, ze begon direct met online les te geven. We zijn haar dankbaar.'

[#SLIM #iedereentaal\(v\)aardig](#)

Biebfan in Zoeterwoude

Stagiaire Lisa: 'In de zomer ging ik samen met een gezin waar Jong Geleerd Thuis Gedaan uitgevoerd wordt naar de bibliotheek. In eerste instantie wilde ik hen laten zien welke boeken goed zouden zijn voor de ontwikkeling van hun kind en waar je op kunt letten bij het zoeken van boeken. Maar moeder werd zo enthousiast door alle boeken dat ze gelijk lid wilde worden. Bibliotheek Zoeterwoude heeft er nu dus een nieuw lid en enthousiaste lezer bij.'

[#jonggeleerdthuisgedaan #iederkindtaal\(v\)aardig](#)
[#iederkind/gezinverkendewereld](#)

Van voorlezer tot vriendin

Een vrijwilliger: 'Wat ontzettend jammer dat het de laatste keer was dat ik ging voorlezen bij dit gezin. Het was goed om gezamenlijk terug te kijken op de afgelopen tijd. Ik vind dat Mo echt ontzettend gegroeid is. Hij praat veel en is duidelijk te verstaan. Het lijkt alsof hij hierin meer zelfvertrouwen heeft. In het begin van de voorleessessies zei hij namelijk dat niemand hem verstond. Hij gaf bij deze sessie aan dat hij vindt dat hij goed praat.'

Moeder neemt haar kinderen nu zelf mee naar de bibliotheek. Dit is natuurlijk supergoed. De kinderen zijn enorm verwend door de coördinator met allemaal een eigen boek. Ook waren ze trots op hun eigen diploma. Ik heb ze zelf ook een voorleesboek cadeau gegaan. Mo heeft wel meerdere keren gezegd: 'Jullie zijn zo lief'. Toen ik wegging zeiden we tegen elkaar dat het geen afscheid was. Moeder sprak toen de mooie woorden; 'Je bent geen voorlezer meer, maar je bent een vriendin.' En ik denk dat die woorden de afgelopen maanden en mijn gevoel hierover perfect omschrijven.'

[#voorleesexpress #iederkindheeftvoldoende](#)
[#iederkindtaal\(v\)aardig](#)

'Blij met contact met JES'

Een moeder: 'We wonen nog niet lang in Nederland. Doordat we toen we hier pas net waren in contact kwamen met JES, voelden we ons niet alleen. We hadden het gevoel dat er iemand voor ons was. Om met iemand te praten en te weten dat er iemand is die je wil helpen, is heel fijn. De toekomst van hun kinderen is heel belangrijk voor ouders. Dat er een organisatie is die kinderen helpt ontwikkelen, is voor ons als gezin heel erg fijn en belangrijk.'

[#kennismakenenverbinden #iedergezinvitaalenvrolijk](#)

'Ik leer Nederlands en u leert Arabisch!'

Stagiaire Jill: 'Bij een huisbezoek stond het thema cijfers centraal. Moeder had bedacht om op het whiteboard te tekenen. Zoon was voor het videobellen bezig met cijfers tekenen op het whiteboard. Ik vroeg of hij dit nog verder wilde doen. Hij schreef de cijfers één tot en met tien op. Moeder moest het soms voor doen en dan schreef zoon het keurig na. Ik vroeg of de jongen de cijfers wilde opnoemen die hij opschreef. Dit deed hij goed in het Nederlands. Hierna vroeg ik of hij de cijfers ook in het Arabisch kon voorlezen. Dit vond hij soms moeilijk maar moeder fluisterde het dan in zijn oor. En hij kon het cijfer daarna goed opnoemen. Moeder zei: 'Ik leer nu Nederlands en u leert Arabisch'. Zo zie je maar: door het programma Jong Geleerd Thuis Gedaan leer ik ook andere talen spreken.'

[#jonggeleerdthuisgedaan #iederkindtaal\(v\)aardig](#)

Gelukkig konden we in de zomer wel 'gewoon' op huisbezoek!

De HuiswerkKamer geëvalueerd

Onder leerlingen van de HuiswerkKamer is een enquête uitgezet: om te weten te komen wat de HuiswerkKamer voor hen betekent, om te leren over wat voor hen werkt en wat misschien niet. Voor onze nieuwe opdrachtgever SOL, is bij 64 leerlingen (deelnemers van het najaar) een vragenlijst afgenomen. Enkele uitkomsten:

- Waardering voor de HuiswerkKamer als geheel: 75% geeft het een 'goed tot zeer goed', de rest geeft het een voldoende tot ruim voldoende.
- Veruit de meeste leerlingen hebben meer vertrouwen in eigen kunnen gekregen en ze maken hun huiswerk beter dan voorheen.
- De relatie deelnemer-begeleider wordt gezien als 'zeer goed' door een ruime meerderheid. De leerlingen geven de band die is opgebouwd de hoogste score, maar ook de kwaliteit van de begeleiding wordt hoog gewaardeerd: 94% van de leerlingen geeft hiervoor een ruime voldoende of meer.

[#huiswerkkamer](#) en [#iederkindtaal\(v\)aardig](#)

De wereld en jezelf leren kennen

In de HuiswerkKamer wordt huiswerk gemaakt. Maar de meer dan 100 deelnemers zijn ook aan de slag gegaan met thema's als sociale intelligentie, nieuwsgierigheid, dankbaarheid en doorzettingsvermogen.

In samenwerking met de BplusC hebben de kinderen een workshop 'rap schrijven' gehad en eigen teksten op muziek gezet onder leiding van Haagse rapper Umit. Ook hebben ze onder leiding van de bibliotheek een debat gevoerd.

De leerlingen van de HuiswerkKamer volgden ook een aantal workshops van Hortus Botanicus Leiden via de vrijwilligers van Verwonder Om De Hoek. Wát is er veel te ontdekken wanneer je gewoon buiten over de stoep loopt! Maar het meest verwonderlijk was natuurlijk ons bezoek aan de Hortus Botanicus zelf. Heel leerzaam en de kinderen vroegen onze gids dan ook het hemd van het lijf. Wat indrukwekkend, zo'n Japanse Ginko van 460 jaar oud, vleesetende planten en vlinders zo groot als twee handen! [#huiswerkkamer](#) [#iederkindverkentdewereld](#)

Laptops lenen

Tijdens de Gezin in Beeld-gesprekken met gezinnen, gaven sommige ouders aan dat ze geen (goed werkende) laptop hadden. Omdat een 'scherm' die tijdens de lockdowns noodzakelijk was om onderwijs te volgen en begeleiding te krijgen, hebben de JES-collega's en o.a. BplusC samengewerkt om ervoor te zorgen dat zo veel mogelijk kinderen goed vooruit konden.

[#iederkindvoldoende](#)

Sustainable Development Goals (SDG's)

Jasper Visser van Stichting 2030 zet zich in om de Sustainable Development Goals (SDG's) breder bekend te maken. Hij ging in gesprek met de brugklas van WeekendKlas. 'Wat is onrecht?' 'Wanneer voel jij onrechtvaardigheid?' 'Wat zijn je rechten als jongere?' Lees Jasper zijn ervaring met de WeekendKlas [hier](#).

[#weekendklas](#) [#iederkindverkentdewereld](#)

Evaluatie Opstapje

We hebben een evaluatie uitgevoerd onder de ouders die onlangs meededen aan Opstapje. Het leverde veel interessants op. Bevindingen om trots op te zijn omdat we echt een verschil maken in de band tussen ouder en kind. Een heel mooi resultaat is dat ouders heel blij zijn met hun deelname. Ze geven aan meer met hun kind te zijn gaan spelen en zich na deelname zelfverzekerder te voelen. Ze hebben tijdens het traject echt een band opgebouwd met onze medewerker/ stagiaire. Een leerpunt voor ons is dat het wisselen van medewerkers binnen een gezin soms als lastig werd ervaren. Dat gebeurt bij een 2-jarig programma vaker dan bij kortere programma's (door zwangerschappen van medewerkers etc). We beraden ons intern over hoe we voor nog meer continuïteit kunnen zorgen.

[#opstapje](#) [#iederkindtaal\(v\)aardig](#)

[#iederkindverkentdewereld](#) [#iederkindvitaalenvrolijk](#)

De Zomerschool onder de loep

Als JES-medewerkers zien we leerlingen groeien tijdens de zomerschool. Verlegen jongens en meiden durven aan het eind zonder probleem een presentatie te geven voor een groep. Drukke leerlingen lukt het om zich echt te focussen op het thema van de week en laten zich ineens van een heel nieuwe, positieve kant zien aan anderen. De effecten die we bij de kinderen zien, stimuleren ons om elke keer weer een nog mooiere week neer te zetten. Dit jaar wilden we meer doen dan alleen onze eigen ogen gebruiken in de evaluatie. Daarom hebben we onderzoeksbureau Oberon gevraagd in kaart brengen wat leerlingen nou eigenlijk hebben aan deelname aan de Zomerschool. Leerlingen zijn daarvoor bevestigd op een aantal thema's. Enkele uitkomsten: de leerlingen die hebben deelgenomen aan de Zomerschool vinden zelf dat ze vooruit zijn gegaan op sociaal-emotioneel vlak gedurende de Zomerschool. Hierbij was er geen verschil tussen verschillende typen leerlingen. Zo stellen jongens en meisjes in dezelfde mate te zijn vooruitgegaan en zien we ook nauwelijks verschil tussen leerlingen van groep 7 en groep 8.

Als het gaat om sociaal-emotionele ontwikkeling springt 'samenwerken' er echt uit, de leerlingen hebben hierop naar eigen zeggen een sterke ontwikkeling doorgemaakt. Ook de ouders zijn bevestigd naar de ontwikkeling van hun kind. Net als de kinderen waren de ouders overwegend positief over de Zomerschool. Zo gaven alle ouders aan dat hun kind met plezier naar de Zomerschool ging, gemakkelijk aansluiting vond bij de groep en dat de doelen voor hen duidelijk waren. Ook vonden nagenoeg alle ouders de Zomerschool een goede aanvulling op het reguliere onderwijsprogramma. De helft van de ouders zag bij hun kind een positieve verandering in huis of een verbeterde houding. Net als de leerlingen zien hun ouders de meeste vooruitgang op het gebied van samenwerken. Ook zien zij veel vooruitgang op het gebied van zelfvertrouwen, waar de leerlingen dit minder zo ervaren.

Bekijk [hier](#) de supervlog die de leerlingen maakten over het thema water.

Omdat we anderhalve meter afstand moesten nemen, konden we dit jaar minder leerlingen bedienen. Daarbij kwam dat we dit jaar meer aanmeldingen hadden dan vorige jaren. Veel kinderen (zo'n 45) kwamen op onze wachtlijst terecht. We hebben ons best gedaan om leerlingen die buiten de boot vielen te verbinden aan activiteiten van SOL en de Hooidagen.

#zomerschool #iederkindtaal(vaardig)
#iederkindverkentdewereld #iederkindvitaalenvrolijk

Met de Zomerschool naar de Lakenhal.

Doorspelen tijdens corona

De Speelgroep is een groepsprogramma voor ouders en hun eenjarige kinderen. De coronamaatregelen hadden forse impact op de uitvoering van dit programma. Desalniettemin hebben we toch kunnen werken aan de doelen van de Speelgroep, maar dan op individueel niveau. 'Spelen met je kind' 'lezen met je kind' en 'praten met je kind' waren de onderwerpen die aan de orde kwamen tijdens de ontmoetingen. Natuurlijk was er ook ruimte voor opvoedvragen en het bespreken van de peuterspeelzaal of een andere voorschoolse voorziening. Hoe hebben onze medewerkers het ervaren om de Speelgroep in aangepaste vorm uit te voeren?

Michelle: 'We hebben onder meer gewandeld met gezinnen. De speelgroep buiten uitvoeren, werkte goed! Tijdens de wandelingen met ouders spraken we over opvoedvragen, het wonen in Nederland en Leiden, de Nederlandse taal, waar ze kunnen buiten spelen met hun kinderen maar ook hoe je thuis kan spelen met jonge kinderen met kosteloos materiaal. Sensitiviteit bespreekbaar maken is buiten heel makkelijk met elkaar. Je ziet het kindje bijvoorbeeld kijken naar de gekleurde glijbaan en zegt: 'Stop eens even, waar kijkt je kindje naar? Zou ze geïnteresseerd zijn in het glijden of vindt ze de vorm interessant?' of 'Volgens mij wil je kindje uit de kinderwagen, kijk maar, ze kijkt naar haar broertje die speelt in de speeltuin.'

'Ik heb met een ouder en kind afgesproken in de bibliotheek, waar moeder boeken voor haar kind kon lenen. Er is daarnaast contact geweest met de logopedie voor een kindje dat heeft geleid tot een verwijzing.'

Niet alle ouders zagen de aangepaste aanpak zitten. Zij gaven aan dat zij vooral met de speelgroep mee wilden doen vanwege het contact met andere kinderen en ouders.

Van alle gezinnen die met de speelgroep hebben meegedaan in 2020 is 76% gestart op een peuterspeelzaal van SPL (of start binnenkort). Redenen dat verschillende kinderen niet zijn gestart bij de SPL, zijn verhuizingen naar een andere gemeente, bezoek van het kind aan de kinderopvang etc. Daarnaast zijn er ook kinderen die nog te jong waren en wellicht later nog worden ingeschreven. Met de klantenservice is afgesproken dat zij contact opnemen met deze laatste groep. Op die manier zorgen we er met elkaar voor dat we geen kinderen missen.

[#speelgroep](#) [#iederkindtaal\(vaardig\)](#)

[#iederkindverkentdewereld](#) [#iederkindvitaalenvrolijk](#)

3 Wetenschappelijk fundament, innovatie en internationalisering

Als professionele uitvoeringsorganisatie is het belangrijk dat we niet alleen de goede activiteiten en programma's inzetten, maar deze ook met hoge kwaliteit uitvoeren. Met anderen woorden: de goede dingen goed doen. Daarom onderhouden wij contacten met mensen uit de wetenschap, het beleid en met collega's uit de praktijk. Zo is JES al jaren partner van de **Werkplaats Sociaal domein Leiden en Den Haag**, waarin beide Hogescholen en een groot aantal organisaties samenwerken. Wij versterken elkaars primaire processen. Social work- en pedagogiek-studenten worden middels jaarstages door JES opgeleid en in leernetwerken leren we van elkaar. Als praktijkpartner geboren in een kennisstad, zijn wij ook aangesloten bij de **Academische Werkplaats Samen**, waar een groot aantal organisaties zoals de Leidse Universiteit, TNO en het LUMC met elkaar samen werken voor de jeugd.

We dragen eraan bij door de perspectieven van kinderen en ouders te betrekken bij onderzoek. De werkplaats helpt ons bij het verhogen van de kwaliteit van ons werk. Omdat JES voor de uitvoering van haar werk afhankelijk is van subsidies en giften, levert JES een bijdrage in natura. In 2020 droegen wij ook bij aan onderzoek van de Universiteit van Amsterdam naar aanvullend en verrijkend leren. Een van de uitkomsten was de publicatie 'Aanvullend onderwijs: leren en ontwikkelen naast de school' in het kader van het Start impulsproject Gelijke kansen voor een diverse jeugd.

Voor de Erasmusuniversiteit en de VU leverden wij gegevens voor een onderzoek naar leesbevordering bij jonge kinderen.

Op verzoek van het Kennisplatform Integratie en Samenleving (KIS) werkten we mee aan de ontwikkeling van een opvoedmodule voor inburgeraars.

Dichterbij de praktijk participeren wij in diverse beleidsnetwerken van gemeenten op het gebied van onderwijskansen en welzijn.

Niet alleen om verantwoording af te leggen over wat wij met de subsidie hebben gedaan, maar ook om gemeenten te adviseren over gelijke kansen voor jeugd.

JES is lid van het Bondgenootschap Laaggeletterdheid, lid van de landelijke Alliantie Kinderarmoede, lid van het

Taalpact en participeert in het Regionaal Netwerk Primair Passend Onderwijs.

Uiteraard onderhouden wij ook de nodige contacten met collega-organisaties. In de gemeente Leiden waar wij het grootste deel van ons werk uitvoeren, hebben wij het afgelopen jaar extra inzet gepleegd om contacten op te bouwen met de nieuwe partners in de *sterke sociale basis*. Gekoppeld aan onze themakringen hebben wij bloeiende contacten met organisaties zoals voedselbanken, leergeld, bibliotheken, musea en bedrijven.

Bedrijven helpen wij indien gewenst met het vergroten van kindinclusie door hen een kinderraad aan te bieden, die wij samenstellen met talentvolle kinderen uit JES-programma's. Zowel bedrijven als kinderen leren daar heel veel van.

In 2020 maakten wij voor de alliantie tegen kinderarmoede een korte film voor hun congres.

Voor volgend jaar is een kinderraad samengesteld om het beleidsplan van TNO te voeren.

Eind 2020 verzorgde JES een presentatie voor de SER met het oog op een advies over onderwijsachterstanden voor het nieuwe kabinet.

(Internationale) samenwerking vanuit onze werkkamer

Het internationale [uitwisselingsprogramma PINN](#) waar JES in participeert, ging in 2020 door, maar digitaal.

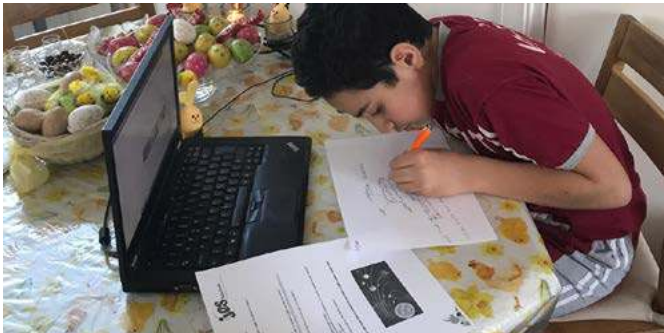
Gastland Ierland had een inspirerend, digitaal programma uitgewerkt.

Collega Sjanet van Niekerk: *'Wat er voor mij uit sprong deze editie is de aandacht in andere landen voor de community based aanpak. Ik was onder de indruk van het 'alles onder 1 dak' principe. Organisaties die zich inzetten voor het jonge kind bieden laagdrempelige ondersteuning op maat op een centrale plek in de wijk. Dat blijkt heel goed te werken voor ouders en bevordert de samenwerking tussen de verschillende betrokken professionals.'*

Er waren werkbezoeken in voorbereiding van delegaties uit Vietnam, Singapore en Hongkong. Helaas gooide corona roet in het eten.

Werk in opdracht

We voeren niet alleen onze eigen programma's uit. Meer en meer worden we gevraagd om projecten op maat vorm te geven. Zo verzorgden we dit jaar op basisschool De Hobbit een project over ontwerpend en onderzoekend leren. Met lessen op elke vrijdag brachten we onze werkwijze van WeekendKlas tot leven in deze school. Voor de ISK van Da Vinci Lammenschans organiseerden we de projectdag 'Verwonder jouw wereld'. We namen de leerlingen daarvoor mee naar de Lakenhal en we hebben met hen gesport en gekookt.

Alle talen tellen mee

Veel kinderen in de regio groeien meertalig op. We weten uit onderzoek dat aandacht voor meertaligheid op school en binnen gezinnen, het talig bewustzijn van kinderen doet ontwikkelen. Het talig bewustzijn helpt vervolgens weer bij het leren van nieuwe talen, het verkennen van andere culturen en het verbeteren van de taalvaardigheid in je moedertaal. Om een extra impuls te geven aan het bewustzijn van professionals rond dit thema, hebben SCOL, PROOLEiden, OnderwijsAdvies en JES de handen ineengeslagen. OnderwijsAdvies zorgde voor verbinding met een buitenlandse partner. Met een 'onderwijsinnovatiesubsidie' van gemeente Leiden hebben we gewerkt aan het bieden van meer kennis en inzicht in de thuissituatie van meertalige leerlingen aan leerkrachten en andere (sociaal) professionals. Daarnaast hebben we ingezet op bewustwording bij de professionals rond de betekenis van moedertalen binnen in een gezin en bewustwording rond/benutting van talenrijkdom en talensensibilisering.

Wat het zoal teweegbracht bij de deelnemers is te lezen uit deze twee reacties:

'We realiseren ons dat we hier niet voldoende bij stilstaan en aansluiten bij de verschillen in thuissituaties met betrekking tot de thuistaal. Mogelijke drempels én kansen worden niet herkend, en dit kan de ontwikkeling van de kinderen in de weg staan.'

'Ik heb absoluut meer bewustzijn gekregen. Ik kan me nu beter inleven in het gevoel dat een anders-talige moeder kan hebben bij het helpen van haar dochter met Nederlands huiswerk. Ik begrijp het gevoel van schaamte bij een kind als haar moeder Nederlands probeert te praten, en de trots als je familie 's avonds met het eten dezelfde taal spreekt.'

De missie om te werken aan meer bewustwording lijkt geslaagd. Helaas ontbrak het veel leerkrachten dit jaar aan tijd en ruimte om er praktisch mee aan de slag te gaan.

Lees hier [de nieuwsbrief](#) die verscheen bij het afronden van het project.

School's Cool

JES Rijnland voert al vanaf het eerste jaar van haar bestaan coachingsprogramma's uit. In 2019 sloten wij ons aan bij het landelijke programma School's cool. Samen met andere steden wisselen we ervaringen uit en zorgen we ook voor de wetenschappelijke onderbouwing en toetsing van het programma. Met steun van het Oranjefonds heeft Leiden samen met Nijmegen en Utrecht de aanpak verbeterd om zo aan te sluiten bij leerlingen met een vluchtgeschiedenis en leerlingen die een ISK bezoeken (2019). In 2020 hostten we de jaarlijkse landelijke School's cool-bijeenkomst. De toekomst voor School's Cool ziet er veelbelovend uit. De postcodeloterij schonk het landelijk bureau een fors bedrag. Voor JES Duin- en Bollen betekent dit dat we komend jaar ook in Katwijk kunnen starten.

Sustainable Development Goals (SDG's)

De collega's van JES hebben zich afgelopen jaar – in navolging van de leerlingen van WeekendKlas - verdiept in de SDG's. Wij zijn als JES vooral actief op de thema's *ongelijkheid*, *diversiteit* en *inclusie* en gaan hiermee ook de komende jaren mee door, hopelijk in goede samenwerking met andere instanties binnen ons werkveld!

BEZOEK WETHOUDERS

Wethouders Paul Dirkse en Marleen Damen van de Gemeente Leiden kwamen op 10 december bij JES Rijnland op bezoek om de sociaal professionals een hart onder de riem te steken. Zij spraken met ons over ons werk tijdens de coronatijd en hoe we de gezinnen in de Leiden ondersteunen en onderwijskansen vergroten. Onderwijsvoorlichting, voor leerlingen én ouders, alsook hulp aan gezinnen die zelf geen laptops en dergelijke kunnen aanschaffen, waren speerpunten van gesprek. Het bezoek deed de collega's goed omdat het bestuur daarmee erkenning gaf voor het belangrijke werk van social professionals in Coronatijd.

Wethouders Damen en Dirkse en ambtenaar Iole Elderhorst ontvangen uit handen van Carolien de Groot het fotoboek 'The future is now' van Eelkje Colmjon die in 2020 de Leidse stadsfotograaf was.

4 Oog voor ouders en 'kindinclusie'

JES werkt naar het gedachtegoed van Alice van der Pas. 'Naast de ouder gaan staan' is belangrijk voor ons. Dat doen we in ons contact met individuele ouders, maar ook door uitvoering van thuisprogramma's waarin het vergroten van sensitiviteit, taalstimulering en versterking van ouderschap centraal staat.

Aan kindinclusie werken we van oudsher al, maar de laatste twee jaar nog gericht, via de Raad van Kinderen. Een groep kinderen – we kennen hen via onze programma's – helpt ons met het bespreken van maatschappelijke kwesties. Op aanvraag adviseren zij bedrijven en andere opdrachtgevers. De winst is tweeledig: de organisaties zijn

geholpen en tegelijkertijd doen de kinderen ervaring op in het actief deelnemen aan de samenleving.

Onze ervaringen hiermee hebben het thema (kind) inclusiviteit nog scherper op ons netvlies gezet, en het raakt steeds meer verweven in onze activiteiten en aanpak.

Kijk [hier](#) een filmpje over de Raad van Kinderen voor de Publieksacademie Kinderarmoede Zuid-Holland.

5 Midden in de samenleving

JES opereert midden in de samenleving, samen met partners uit die samenleving. Natuurlijk staan we op goede voet met bibliotheek, CJG en kinderopvang/peuterspeelzaalwerk, scholen en het welzijnswerk. Maar JES heeft ook samenwerkingsverbanden met musea als Boerhaave, Naturalis, Lakenhal en onderhoudt positieve contacten met winkels als Albert Heijn en met verschillende bedrijven. We hebben ook een goede relatie met de Rotary, de Lionsclubs en de Soroptimisten. We merken dat we gewaardeerd worden en werken samen aan een samenleving met gelijke kansen voor ieder kind.

Voorlezen op afstand maar toch dichtbij

Voorlezen op afstand is best uitdagend. Onze goede samenwerkingspartner BplusC zorgde dat we aan onze voorlezers In Leiden, Voorschoten en Leiderdorp twee boeken van dezelfde titel konden lenen. Zij brachten één exemplaar naar hun VoorleesExpressgezin en namen er één mee naar huis. Zo konden voorlezer en kind tijdens het beeldbellen hetzelfde boek lezen!

Studenten Hogeschool Leiden in actie voor onze kinderen

Zo'n 30 studenten Commerciële Economie van Hogeschool Leiden hebben een mooie sponsoractie opgezet om het werk van JES te ondersteunen.

JES is trots op de acties van de studenten, die zich in deze roerige tijden onverminderd in hebben gezet om zo veel mogelijk geld op te halen voor kansen voor onze kinderen. Uiteraard Corona-proof! De actie is nog voortgezet in 2021.

Vrijwilligers

Totaal vrijwilligers actief.....	187
Vrijwilligers op kantoor.....	1
VoorleesExpress, voorlezers en coördinatoren.....	87
School's cool, mentoren (er zijn nog 25 'wachtenden').....	34
WeekendKlas, gastsprekers.....	60
HuiswerkKamer, begeleiders.....	11

Onze vrijwilligers waren ook dit jaar van onschatbare waarde voor ons. Zij hebben onder moeilijke omstandigheden moeten werken en hebben zich heel flexibel moeten opstellen. Gelukkig is dat in de meeste gevallen goed verlopen. Wat ook mooi was om te zien was dat we dit jaar veel nieuwe vrijwilligers hebben mogen verwelkomen: mensen die juist nu iets wilden betekenen. Al onze vrijwilligers ontvingen een envelop met mondkapje en de nodige tips en ondersteuning om hun werk voort te zetten.

Lotte Zielstra, stagiaire Social Work Hogeschool Leiden schreef voor JES een scriptie waarin een mooie aanzet wordt gegeven voor het verder verfijnen en verbeteren van ons vrijwilligersbeleid. Wordt vervolgd in 2021, het Jaar van de Vrijwilliger!

UITJE VRIJWILLIGERS EN HUN GEZIN

JES ontving de middelen van het Crisisfonds kwetsbare kinderen thuis (een samenwerking tussen Kinderpostzegels, Augeo foundation en het Vergeten kind). Daarmee konden vrijwilligers samen met hun gezin een uitje organiseren in de zomermaanden en het najaar. Vrijwilligers hebben dit op verschillende manieren besteed: bioscoopbezoek, kinderboerderij met wat drinken en lekkers, bakseltje waarbij ouders en kinderen konden bakken thuis enz. Ook zijn er boeken voor de gezinnen voor gekocht (Een boek speciaal voor jou).

Vrijwilliger in coronatijden

'Ik kom heel graag bij mijn 'VoorleesExpressgezin'. Ik vond het dan ook heel jammer dat ik tijdens de eerste lockdown niet meer naar mijn gezin toe kon. Om het contact te behouden bracht ik iedere week een enveloppe langs met hierin werkbladen spelletjes of leesteksten. We spraken één keer per week af om een uur te videobellen. Ondanks de afstand lukte het ons goed om elkaar te spreken en de activiteiten uit te voeren.'

Leestip: Merel van Vroonhoven, die als vrijwilliger actief is voor School's cool in Den Haag, schreef [een column](#) over haar ervaringen.

COLUMN
MEREL VAN VROONHOVEN

Anno 2020 bepaalt in welvarend Nederland de plek van je wieg nog steeds je toekomst

Vrijwilliger Lodewijk in beeld

Lodewijk Kallenberg (75 jaar) is sinds half september actief als begeleider in de HuiswerkKamer. Hoe hij daarbij kwam? 'Ik las een column in het Leidsch Dagblad over onderwijskansen in coronatijd en dat veel kinderen nu – ook in Leiden – meer dan ooit in de knel komen met leren. Dat ging me aan het hart en ik besloot uit te zoeken hoe dat nu zat. Via-via kwam ik bij JES uit en besloot zelf ook iets te gaan bijdragen.'

Lodewijk hoorde over de verschillende programma's waarmee JES kinderen ondersteunt. 'De HuiswerkKamer sprak me het meeste aan. Ik was tot mijn pensionering hoogleraar toegepaste wiskunde, hier op de universiteit, en het leek me wel een mooi idee om mijn onderwijservaring in te zetten in dit programma.'

'Het geeft me voldoening om de kinderen te helpen met rekenen en wiskunde. In de andere vakken ben ik minder thuis, maar ook daarmee kom ik best een eind. Concluderen dat mijn inspanningen effect hebben, daarvoor is het nog te vroeg.'

Maar ik heb wel de indruk dat de kinderen het prettig vinden dat ik er ben.'

Het werken in coronatijd is niet altijd makkelijk. 'Samen in een lesboek kijken is met 1,5 meter afstand wel een uitdaging. Ook is het voeren van gesprekjes niet altijd eenvoudig. Maar toch hebben verschillende leerlingen en ik wel gezamenlijke interesses ontdekt, zoals voetbal.'

JES, onze organisatie

PERSONEEL

Aantal medewerkers op 31-12-'20:	21
In dienst getreden	5
Uit dienst getreden	6
Aantal Fte's	17,08
Hbo-stagiaires	10
Mbo-stagiaires	3

VERZUIM

Het ziekteverzuimpercentage over heel 2020 is 9,8%. Dat is hoger dan het landelijke gemiddelde van 5,9%. Het relatief hoge verzuimpercentage is terug te voeren naar het gegeven dat er drie medewerkers waren met zwangerschapscomplicaties, een medewerker een burn-out had en er een medewerker was met een verlieservaring in de privésfeer.

VERTREK

Gedurende de eerste helft van 2020 hadden 7 mensen een nulurencontract (HuiswerkKamer). Vanwege de aanbesteding van de Sterke Sociale Basis konden we geen continuïteit van werk bieden voor het jaar 2020. Daardoor vertrokken collega's uit zichzelf of hebben we arbeidsovereenkomsten moeten ontbinden.

In de tweede helft van het jaar konden we weer twee mensen op tijdelijke basis aanstellen.

RAAD VAN TOEZICHT

De Raad van Toezicht van JES bestaat uit:

Jamila Anzi

Frank van den Akker (voorzitter)

Sytske Feenstra

Job Kok

Esther Peters, *nieuw toegetreden in juli, als opvolger van Agnita Mur, in januari 2020 afgetreden.*

De Raad van Toezicht is in 2020 vier keer (digitaal) bijeengekomen. Door middel van bestuursverslagen legt het bestuur in iedere reguliere vergadering verantwoording af over de werkzaamheden van het bestuur en de algemene gang van zaken binnen JES. In de bestuursverslagen wordt niet alleen melding gemaakt van de beleidsontwikkelin-

gen, maar ook van specifieke gebeurtenissen waar JES Rijnland bij betrokken is.

In het kader van het inwinnen van informatie over de gang van zaken binnen JES Rijnland heeft (een afvaardiging van) de Raad van Toezicht in 2020 een gesprek gevoerd met de Personeelsvertegenwoordiging. De Raad woonde de digitale ontmoeting met twee wet-houders bij. De Raad heeft gereflecteerd op de gevolgen van de aanbesteding voor de organisatie en de andere positie waarin JES vervolgens terecht kwam. Helaas kon het voornemen om een dag mee te lopen met onze medewerkers niet gerealiseerd worden gegeven de omstandigheden.

De leden van de Raad van Toezicht van JES Rijnland zijn ook toezichthouders geworden voor nieuwe stichting JES Duin en Bollen.

De Raad van Toezicht heeft goedkeuring verleend aan de vaststelling door het Bestuur van de begroting 2021. JES Rijnland heeft voldoende middelen om eventuele risico's af te dekken. De onlangs uitgevoerde analyse van het vermogen in relatie tot de signaleringswaarden vormt een solide onderbouwing van het beleid.

De Raad van Toezicht oordeelt positief over het reilen en zeilen van JES Rijnland en over de wijze waarop het Bestuur daaraan sturing geeft. De Raad van Toezicht ziet de waarden die JES Rijnland nastreeft in alle geledingen terug en heeft veel waardering voor de wijze waarop alle medewerkers zich in het afgelopen jaar hebben ingezet. In dit bijzondere jaar heeft JES Rijnland laten zien wendbaar te zijn. De Raad is van mening dat alle medewerkers tijdens de pandemie veel inzet, flexibiliteit, creativiteit, vaardigheden en communicatievermogen hebben getoond. De Raad vindt dat de grote betrokkenheid en deskundigheid waarmee alle medewerkers zich inzetten voor hun taak, de beste garantie biedt voor de continuïteit van de organisatie en het behoud van de sfeer en het karakter van JES Rijnland. De Raad spreekt in dit verslag daarom graag zijn vertrouwen uit in bestuur en medewerkers.

PERSONEELSVERTEGENWOORDIGING (PVT)

De PVT van JES bestond in 2020 uit Diliana van Moll, Zeynep Uslu, Souad Chatbi. De PVT sprak zes keer formeel met de bestuurder.

Belangrijke thema's dit jaar waren:

- Het aanstellen van een vertrouwenspersoon
- Klachtenfunctionarisplan voorzien van feedback
- Cultuursensitief werken
- Het verder professionaliseren van medewerkers, o.a. via aanmelding op registerpleinen.

Donateurs

De fondsbijdragen, giften en donaties (in natura) in 2020 zijn afkomstig van:

- Fonds 1818
- Het Crisisfonds voor kwetsbare kinderen (een initiatief van Augeo Foundation, Stichting Kinderpostzegels Nederland en Stichting Het Vergeten Kind)
- Stichting Steunfonds Pro Juventute
- Stichting Boschuyzen
- Gravin van Bylandt Stichting
- Stichting Heilige Geest of Arme Wees- en Kinderhuis
- Stichting Leidse Maatschappij van Weldadigheid
- Lionsclub Leiden Lakenstad
- Stichting Madurodam Kinderfonds
- Stichting Sint Maarten
- Strategy on Demand
- VSB-fonds/Boerhaave
- Vogelgezang Foundation
- Stichting Dioraphte
- Stichting WOZ-fonds
- Diaconie, als partner in actie *Tassen voor toppers*
- Rabobank Leiden-Katwijk
- Stichting Recht op Onderwijs
- Stichting H.L. Druckerfonds
- LTC, mooie korting op materialen voor Tassen voor Toppers
- Salesproject studenten, Hogeschool Leiden
- Hart voor de Zaak, donatie in de vorm van laptops
- Kooyker, donatie in de vorm van boeken (Nationale Voorleesdagen)
- Stille gevers hebben gezorgd voor een sportabonnement voor een kind, een bakfiets voor een moeder en 10-rittenkaart voor een moeder die moeite had met afslanken, maar dat wel graag wilde. Ook is er een bijdrage voor deelname van kinderen aan het 3-oktoberfeest.

JES ontving in 2020 subsidies van gemeente Leiden, Leiderdorp, Voorschoten en Zoeterwoude.

Ook door het Ministerie van OCW, PROO-Leiden-Leiderdorp, Scholengroep Leonardo Da Vinci werden middelen beschikbaar gesteld om ons werk uit te voeren.

**We hebben een
nieuwe website. Neem
vooral een kijkje!**

www.jesrijnland.nl

Volg ons op Facebook, Instagram of LinkedIn

Wil je op de hoogte blijven van hoe JES in de praktijk bijdraagt aan de kansen van kinderen? Volg ons dan op een van de sociale mediakanalen. Voor ons is dat ook prettig. Jouw 'like' laat anderen ook weer zien wat we doen. En dat levert mogelijk weer nieuwe vrijwilligers en andere mooie samenwerkingen op!

COLOFON

**Aan dit jaarverslag hebben
meegewerkt:**

Tekst

Maryse Bolhuis, Carolien de Groot

Fotografie

Patrice Börger, Eelkje Colmjon
en beeldbank JES Rijnland

Vormgeving

Nanda Alderliefste, noinoloi.nl

Kinderrechtenhuis
Hooglandse Kerkgracht 17s
2312 HS Leiden
071 342 09 00

info@jesrijnland.nl
www.jesrijnland.nl

Vertrouwen in je toekomst